

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 20inf00049

Datum advies: 22 juni 2020	Onderwerp: Aanpak Covid-19 crisis in Overbetuwe: informatie t.b.v. raadsbespreking 30 juni
Kennis nemen van: Raadsinformatiememo aanpak Covid-19 nr. 10	
Status advies: openbaar	Argument: (indien niet openbaar)
Portefeuillehouder: Burgemeester	Datum b&w-vergadering: 23 juni 2020
Betrokkenen bij voorstel extern:	Betrokkenen bij voorstel intern: Corona-team,
Bijlagen: - Antwoorden op raadsvragen over de aanpak van Covid-19 (20bij08233) - Bijlage bij informatiememo 23 juni 2020 nr. 10 aanpak Covid-crisis Overbetuwe (20int02640) 1. Lange termijn maatregelen ten gevolge van Covid-19; Uitgangspunten en afwegingscriteria; 2. Effecten op de interne bedrijfsvoering - Rapportage kosten corona tbv raad 30 juni 2020 (20bij08285)	

Kennis nemen van:

Raadsinformatiememo aanpak Covid-19 nr. 10

Inleiding

In inmiddels negen informatiememo's hebben wij u de afgelopen drie maanden op de hoogte gehouden over de aanpak van de Covid-19 crisis in Overbetuwe. In deze tiende informatiememo geven we u aanvullende informatie ter voorbereiding op de raadsvergadering van 30 juni, waarin u met ons stil wilt staan bij de afgelopen drie maanden en de gevolgen van de crisis. We gaan in op de vele door u gestelde vragen over de aanpak tot nu toe maar willen ook met u vooruit kijken. Wat staat ons te doen het komend half jaar? Dit betreft uiteraard het verder operationeel begeleiden van (de versoepeling van) landelijke, regionale en lokale maatregelen. Maar, nu de aanpak succesvol lijkt, gaat de aandacht ook steeds meer uit naar het in beeld krijgen van de maatschappelijke en economische gevolgen van de crisis. Aanvullend daarop de vraag wat deze gevolgen betekenen voor het beleid, de dienstverlening en daarmee voor de bedrijfsvoering van de gemeente Overbetuwe.

Aanpak Covid-19 in Overbetuwe: een terugblik

Het terugdringen van de verspreiding van het Covid-19 virus door de overheid kenmerkt zich door twee cruciale verschillen met de reguliere rampenbestrijding. Allereerst de rolverdeling tussen de bestuurslagen. Gemeenten zijn door opleidingen en ervaringen voorbereid op rampen. Omdat een crisis bijna altijd een lokale omvang heeft, valt de bestrijding geheel onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het lokale bestuur, ondersteunt door de eigen organisatie en regionale, binnen de veiligheidsregio opererende, hulpdiensten. Soms heeft een ramp ook effect buiten de gemeentegrenzen en neemt de voorzitter van de veiligheidsregio de bevoegdheden deels over. Hoe anders en daarmee uniek is de landelijke uitbraak van het Covid virus en daardoor de aanpak van de bestrijding ervan. In plaats van, zoals gebruikelijk, een opschaling van het lokale gezag naar de regio, is hier door de nood geboren de volgorde omgekeerd. Doordat de “ramp” zich over het gehele land uitstrekt, is een top down aanpak noodzakelijk. Het rijk heeft de regie en de verantwoordelijkheid genomen voor een landelijke aanpak. Bij gebrek aan een juridische basis zijn de noodzakelijke maatregelen via regionale noodverordeningen lokaal afdwingbaar gemaakt. Deze landelijke regie heeft gevolgen voor de bestuurlijke aanpak in de regio en op de wijze van uitvoering van de maatregelen. In onze raadsinformatie brieven en memo's (verder RIB) heeft u dat kunnen lezen. Na enige gewenning kunnen we constateren dat zowel bestuurlijk als in de uitvoering deze aanpak werkbaar is gebleken.

Ook uniek van deze crisis is het feit dat iedereen, dus ook de organisaties die actief zijn in de aanpak van de crisis door de maatregelen beperkt worden in de uitoefening van hun werkzaamheden. De gemeente vervult een zeer cruciale rol in de aanpak en wordt daarin belemmerd door het feit dat ook onze medewerkers zoveel mogelijk thuis moeten werken en afstand moeten houden. Belangrijke instrumenten in onze dienstverlening (huisbezoeken, ontvangst aan loketten of in bijeenkomsten) zijn daardoor weggefallen of kunnen alleen in aangepaste vorm worden ingezet.

Alle drie de betrokken bestuurslagen hebben veel energie gestoken in het tijdig afstemmen van de aanpak en daarbinnen het afbakenen van ieders (bestuurlijke) verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd is het van belang dat de samenleving, door alle lagen en instanties, op een zelfde wijze over de aanpak wordt geïnformeerd. In Overbetuwe is de aanpak in 3 onderdelen te onderscheiden. Voorlichting geven over alle maatregelen (Rijk, Regio en lokaal), uitvoering geven aan en handhaven van de maatregelen en zorgdragen voor de continuïteit van ons primair proces in de dienstverlening en de bedrijfsvoering. Gedurende de gehele periode hebben we bijna dagelijks een omgevingsanalyse gedaan. Wat schrijven de regionale en lokale media over Corona en hoe wordt op sociale media gereageerd op onze berichtgeving. Ook beantwoorden we vanaf het begin alle vragen over de maatregelen (mails, brieven, sociale media en aan loketten en de Boa's op straat). Hieruit is gebleken dat de inwoners, ondernemers en instellingen in Overbetuwe over het algemeen veel gebruik hebben gemaakt van onze informatiekkanalen en merendeels daar ook positief hebben gereageerd.

In aanvulling op het voorgaande en de regionale en lokale RIB's treft u in de bijlage de antwoorden aan op de door u gestelde vragen.

Gevolgen Covid-19 voor Overbetuwe: een blik vooruit

De COVID-maatregelen hebben ingrijpende gevolgen voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke, culturele, sociale en sportorganisaties. Het college heeft daarom op 31 maart jl. een aantal maatregelen genomen om de financiële gevolgen op korte termijn te verzachten. Daarbij gaat het onder meer om verlenging van betalingstermijnen, doorbetalen van contracten,

subsidies en beheerdersvergoedingen, het nog niet versturen van rekeningen en het sneller betalen van rekeningen.

Op dit moment bereiden wij de besluitvorming voor om voor de lange termijn effecten maatregelen te nemen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kwijtschelding van huurpenningen, vrijstelling van precarioheffing voor terrassen of een tegemoetkoming in kosten. Wij willen hierbij kijken naar de maatschappelijke impact op onze samenleving en het in stand houden van maatschappelijke voorzieningen in onze gemeente.

Inmiddels zijn er een aantal landelijke regelingen opengesteld waar zowel bedrijven als organisaties een beroep op kunnen doen. Daarnaast zal nog steeds behoefte zijn aan lokale maatregelen. In een aantal gevallen betreft dit maatwerk, maar wij denken ook aan generieke maatregelen. In bijgevoegd memo wordt de aanpak nader uitgelegd.

Zoals al in een RIB aangegeven, zijn we ook aan het inventariseren wat de gevolgen zijn van Covid-19 op de omvang en inhoud van onze dienstverlening. Waar is sprake van een uitgestelde vraag vanuit de samenleving of een gedwongen verschuiving van ons aanbod? Wat kunnen we daarbij verwachten vanuit de sociaal maatschappelijke impact van Covid-19? En wat zijn de economische gevolgen en de betekenis daarvan op onze werkzaamheden? Tenslotte zal dit vertaald worden naar de gevolgen voor onze interne bedrijfsvoering. Al deze ontwikkelingen willen we vertalen naar concrete teamplannen voor de tweede helft van 2020 en mogelijk uitlopend naar 2021.

Uiteraard zullen we de raad van al deze ontwikkelingen op de hoogte houden. Daar waar deze het budgetrecht van uw raad raken, zullen wij met voorstellen naar u komen.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. M.F.H. Knaapen

R.P. Hoytink-Roubos